

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Харків – 2019

Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. – Харків: НУЦЗУ, 2019. – 494 с. Українською, російською, англійською та болгарською мовами.

Включено матеріали, які доповідались на міжнародній науково-практичній конференції молодих учених на базі Національного університету цивільного захисту України.

Розглядаються аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

Матеріали розраховані на інженерно-технічних працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-педагогічний склад та здобувачів вищої освіти навчальних закладів України та інших країн світу.

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

САДКОВИЙ

Володимир Петрович

ректор Національного університету цивільного захисту України, генерал-лейтенант служби цивільного захисту, доктор наук з державного управління, професор

Заступник голови:

АНДРОНОВ

Володимир Анатолійович

проректор з наукової роботи Національного університету цивільного захисту України, полковник служби цивільного захисту, Заслужений діяч науки та техніки України, доктор технічних наук, професор

Члени оргкомітету:

КАМЛЮК

Андрій Миколайович

заступник начальника з наукової та інноваційної діяльності Університету цивільного захисту Міністерства надзвичайних ситуацій Республіки Білорусь, підполковник внутрішньої служби, кандидат фізико-математичних наук, доцент, Республіка Білорусь

КРИВУЛЬКІН

Ігор Михайлович

директор науково-дослідного, проектно-конструкторського та технологічного інституту мікрографії, кандидат фізико-математичних наук

КУФТЕРІНА

Наталія Сергіївна

голова ради молодих вчених при Харківській обласній державній адміністрації, кандидат медичних наук, доцент

МІРЧЕВ

Ангел Блажев

завідувач кафедри економіки та менеджменту Університету «Проф. д-р Асен Златаров», доктор економічних наук, професор, Республіка Болгарія

ПАВЛЕНКО

Олена Пантеліївна

завідувач кафедри менеджменту природоохоронної діяльності Одеського державного екологічного університету, кандидат економічних наук, доцент

РАИМБЕКОВ

Кендебай Жанабильович

заступник начальника з наукової роботи Кокшетауського технічного інституту Комітету з надзвичайних ситуацій Міністерства внутрішніх справ Республіки Казахстан, кандидат фізико-математичних наук, полковник цивільного захисту, Республіка Казахстан

СИЛОВС

Марек Гунарович

заступник директора Коледжу пожежної безпеки та цивільного захисту Латвії, Республіка Латвія

СОФІЄВА

Ханим Рамізкизи

начальник відділу організації медичної і психологічної допомоги Головного управління організації з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій МНС Республіки Азербайджан, майор медичної служби, Республіка Азербайджан

TIKHONENKOV Igor

Department of Chemistry, Ben-Gurion University of Negev, Beer-Sheva, Ph.D. on physics&mathematics, Israel

ДЕЯКІ ВІКТИМНІ ЯКОСТІ ОСОБИСТОСТІ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

Кердивар В.В., НУЦЗУ
НК – Христенко В.Є., к.психол.н., доц., НУЦЗУ

Оперування досить широким колом явищ, пов'язаних з індивідуальними особливостями внутрішньо переміщених осіб (далі - ВПО), дозволяє створити «психологічний портрет», пов'язаний з особливостями поведінки населення в умовах вимушеного переїзду в інший регіон країни. Індивідуально-психологічні особливості ВПО характеризують різні сторони їх особистості [1]. Проведений аналіз дозволяє нам виділити наступні віктимні якості, що характеризують різні сторони особистості ВПО:

- якості, що характеризують мотивацію поведінки в небезпечній ситуації (наприклад: надмірна мотивація досягнення, що поєднується із завищеною самооцінкою, веде до появи "зсуву до ризику", що може розглядатися як тенденція до необґрунтованої і невинуватої поведінки, тобто стає віктимною);

- пізнавальні віктимні якості, пов'язані із недоліками уваги (труднощі розподілу і концентрації уваги), сприйняття, мислення (ригідність мислення, недостатня його гнучкість і оперативність, мала кмітливість) і уваги [2];

- емоційні віктимні якості - емоційна неврівноваженість і імпульсивність, підвищена тривожність і страх, схильність до афективного реагування, яка може негативно відобразитися на виборі способу поведінки особистості в кризовій і конфліктній ситуації;

- якості, що характеризують рухову активність людини (уповільнена реакція, недостатня спритність в рухах, порушення зв'язку між пізнавальними і руховими компонентами діяльності, схильність до гальмівних реакцій) [3];

- соціально-психологічні якості, що проявляються в професійному спілкуванні (зайва довірливість, конформність, підвищена сугестивність, сором'язливість, самовпевненість, агресивність, грубість, жорстокість).

Таким чином, проведений аналіз показує, що ВПО, свідомо чи несвідомо можуть обирати соціальну роль жертви та частіше за інших потрапляти в різні кризові ситуації. Виникнення таких ситуацій визначається наявністю в поведінці таких особливостей, як установка на безпорадність, небажання змінювати власне положення, підвищена готовність до засвоєння віктимних стереотипів з боку суспільства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Малкина-Пых И. Г. Психология поведения жертвы: справочник практического психолога / И. Г. Малкина-Пых. – М.: Эксмо, 2006. – 1008 с.
2. Франк Л. В. Виктимология и виктимность / Л. В. Франк. – Д., 1972. – 111 с.
3. Варчук Т. В. Виктимология: учебное пособие / Т. В. Варчук, К. В. Вишневецкий, С. Я. Лебедева. – М.: Юнити-Дана: Закон и право, 2008. – 191 с.